

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen van
10 februari 1981

1. Vorbereiding van de Algemene Raad van 16/17 februari
 - 1.1 Salarissen van Gemeenschapsambtenaren, algemeen debat
aangaande de methode van berekening
 - 1.2 Betrekkingen met Japan
 - 1.3 Onderhandelingsmandaat Joegoslavië
 - Babybeef
 - Transitovervoer
 - 1.4 Betrekkingen met de VS - synthetische vezels
 - 1.5 Goede werking Hof van Justitie
 - 1.6 Textiel Tunesië
 - 1.7 Cacao-overeenkomst
 - 1.8 Kaderverordening niet-geassocieerden

2. Vorbereiding EcoFinRaad van 16 februari
 - 2.1 Oliefaciliteit
 - 2.2 Gedachtenwisseling aangaande economische en
financiële aspecten landbouwprijzen 1981/1982
 - 2.3 Economische situatie in de Gemeenschap
 - 2.4 Diversen
 - De Energie/Staalraad van 3 maart

3. Diversen
 - Aantekening betreffende de herstructurering van de
begroting

De aandacht van de REZ wordt gevestigd op agendapunt
1.3 Joegoslavië, waar op blz. 5 een voorbehoud zijdens
het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is vermeld alsmede
op punt 3 (blz. 11) Herstructurering van de begroting,
waar een oriëntatie van de REZ wordt verlangd op een aantal
vraagstukken. Voor het overige zou de REZ akkoord kunnen
gaan met de navolgende overwegingen en conclusies.

1. Voorbereiding van de Algemene Raad van 16/17 februari

1.1 Salarissen van Gemeenschapsambtenaren, algemeen debat
aangaande de methode van berekening

Ingevolge het besluit van de Algemene Raad van 20 januari zal de a.s. Raad een oriëntatiedebat houden over een nieuwe, bij de aanpassing van EG-salarissen te hanteren, methodiek. Het is de bedoeling dat de Raad over dit onderwerp een Verklaring aanvaardt. Deze Verklaring zou elementen betreffende de specifieke aard van het Europese ambt en de verhouding tussen de Europese en nationale salarissen moeten bevatten. Zij zou ook zodanig gestemd moeten zijn dat zij kan bijdragen tot een verbetering in de betrekkingen tussen de Raad en het Personeel. Naar aanleiding immers van het Raadsbesluit van 20 januari en de nog te nemen beslissing over de methodiek van de EG-salarisaanpassingen worden - middels werkonderbrekingen - de werkzaamheden van met name de Raadswerkgroepen ernstig belemmerd. Het Voorzitterschap heeft inmiddels een voorontwerp van een Raadsverklaring uitgewerkt.

Over deze materie heeft de met personeelszaken belaste Commissaris O'Kennedy op 9 februari een onderhoud gehad met de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Daarbij heeft de Commissie aangekondigd met een eigen tekst voor een Verklaring te willen komen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat er inderdaad veel aan gelegen is de Raad een Verklaring te doen aanvaarden, die kan bijdragen aan een klimaatsverbetering in de verhoudingen tussen de Raad en het Personeel. Daarbij onderstreepte de Coördinatie Commissie dat het Voorzitterschap in deze in nauw contact met de Commissie dient te opereren. De Coördinatie Commissie was voorts in algemene zin van mening dat het zijdens het Voorzitterschap opgestelde voorontwerp voor een Raadsverklaring een goede basis lijkt te bieden zowel om door de Raad te worden aanvaard als om het beoogde effect in de betrekkingen met het Personeel te bewerkstelligen. Mede omdat echter verschillende Departementen de preciese tekst van dat voorontwerp nog niet kenden, werd het aangewezen geacht om nog in de loop van de dag in overleg tussen de meest betrokken Departementen de elementen van de betreffende tekst te bespreken.

De Coördinatie Commissie gaf er de voorkeur aan dat de Commissie-tekst aan de Raad zou voorliggen. Deze zou dan wel de elementen dienen te bevatten die ook in het tekst-ontwerp van het Voorzitterschap voorkomen.

1.2 Betrekkingen met Japan

Op basis van de Verklaring van de Algemene Raad van 25 november 1980, heeft een Commissiedelegatie o.l.v. Sir Roy Denman besprekingen gevoerd met de Japanse regering. Uit het officiële verslag van de Commissie aan de Raad over deze besprekingen kan worden opgemaakt dat Japan niet bereid is om een zekere matiging in acht te nemen bij zijn exporten naar de Gemeenschap. Aan de a.s. Raad ligtthans de vraag voor welke houding de Gemeenschap tegenover Japan moet aannemen. In de discussies terzake valt tussen de Lid-Staten vooralsnog geen eensgezindheid te bespeuren: verschillende Lid-Staten hebben zich reeds uitgesproken voor het treffen van importbeperkende maatregelen, andere Lid-Staten alsmede de Commissie bepleiten een voorzichtiger lijn.

Het Ministerie van Economische Zaken legde de Coördinatie Commissie inzake dit onderwerp, dat naar verwachting besproken zal worden op de Europese Raden van maart en juni a.s. en waarschijnlijk ook aan de orde zal komen op de Economische Topconferentie van Ottawa, enige ontwerp-conclusies voor. Voorts werd melding gemaakt van een bezoek van Commissievertegenwoordiger Denman aan de Verenigde Staten. Tijdens de Raadszitting zal de Commissie dan ook meer inzicht kunnen verschaffen in het standpunt van de nieuwe Amerikaanse regering inzake de handelsverhoudingen met Japan. Voorts signaleerde het Ministerie van Algemene Zaken dat de Belgische Minister-President Martens terzake een gesprek wenst met de Nederlandse Minister-President Tenslotte stond de Coördinatie Commissie stil bij de gedachte van Commissaris Haferkamp om t.a.v. verschillende "bedreigde" sectoren een geïntegreerd communautair beleid te ontwikkelen.

./.

De Coördinatie Commissie meende dat in het algemeen kan worden ingestemd met de ontwerp-conclusies van het Ministerie van Economische Zaken inzake dit onderwerp. De Coördinatie Commissie meende dat ook dat akkoord kan worden gegaan met de benadering van de Commissie van deze problematiek en, meer specifiek, met het Commissievoorstel tot instelling van een lichte surveillance ten aanzien van de importen naar de Gemeenschap vanuit Japan. De Coördinatie Commissie achtte het voorts van wezenlijk belang de contacten met de Verenigde Staten te intensiveren en in deze zaak zoveel mogelijk te komen tot een met de Verenigde Staten gecoördineerde opstelling. Tenslotte meende de Coördinatie Commissie dat zij zich thans nog niet ten principale behoeft uit te spreken over de Commissiegedachten aangaande een geïntegreerd industriebeleid.

1.3 Onderhandelingsmandaat Joegoslavië

Hier zijn twee zaken aan de orde:

Babybeef

In verband met de toetreding van Griekenland moet de Raad een besluit nemen over een mandaat voor de Commissie om met Joegoslavië te onderhandelen over een aanpassing van de Samenwerkingsovereenkomst. Daarbij gaat het met name om de vraag of, en zo ja in hoeverre, Joegoslavië een verhoging (van het huidige contingent van 34.800 ton per jaar) kan worden toegestaan van zijn rundvleesexporten naar de Gemeenschap. Hoewel in het overleg te Brussel enkele Lid-Statens terzake geen enkele verhoging wensen, pleiten andere voor een verhoging van 30.000 ton. Gesignaleerd wordt dat een besluitvorming in de Raad wellicht mogelijk zal zijn over een verhoging van 10 à 15.000 ton.

De Coördinatie Commissie bevestigde in deze ./ haar conclusies van 13 januari 1981. Ter nadere precisering onderstreepte zij daarbij dat de delegatie in de Raad inderdaad over voldoende ruimte moet kunnen beschikken om mee te werken aan een compromisoplossing.

Transitovervoer

Dit onderwerp betreft de vraag of de Commissie gemachtigd moet worden met Joegoslavië te gaan onderhandelen over de afgifte van transportvergunningen. Terzake van deze vraagstelling is in Brussel nog geen overeenstemming mogelijk gebleken. Verwacht wordt dan ook niet dat de Raad in deze tot een akkoord zal kunnen komen. De discussie terzake in de Coördinatie Commissie concentreerde zich op de vraag of dit dossier bij de onderhandelingen met de Joegoslavische autoriteiten moet worden "gekoppeld" aan de Babybeef problematiek.

De Coördinatie Commissie kwam niet tot overeenstemming inzake de vraag of de voortgang in het transitdossier afhankelijk gesteld moet worden van die in de Babybeef-zaak. In dit verband waren alle vertegenwoordigde Departementen met uitzondering van dat van Verkeer en Waterstaat van oordeel dat zo'n koppeling niet wenselijk is. Deze Departementen wezen op het grote belang dat thans eerst de op zich reeds moeilijke babybeef-kwestie wordt geregeld: gezien de nog aanmerkelijke verschillen van opvatting tussen de Lid-Statens in het transportdossier zou een overeenstemming met Joegoslavië inzake babybeef niet vast mogen lopen op een gebrek aan een akkoord in de transportzaak, zo werd gemeend. Bovendien zouden ook weer verdergaande concessies m.b.t. het babybeef als quid pro quo door de Joegoslaven worden verlangd; concessies waarover dan in Gemeenschapskader geen overeenstemming mogelijk lijkt.

Ook is vooralsnog geenszins duidelijk of binnen de transportsector concessies voor de Joegoslaven mogelijk zijn. Het zou hierbij dan moeten gaan om een financiële ondersteuning van de Joegoslavische infrastructuur en de deelname door Joegoslavië in het wegtransport binnen de Gemeenschap.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat achtte ook de optie om de besprekingen in de beide zaken parallel en gelijktijdig te laten verlopen, vooralsnog niet toereikend. Ondanks de hogergenoemde bedenkingen zijdens de andere Ministeries handhaafde het zijn wens naar een formele koppeling.

Aangezien de Coördinatie Commissie terzake niet tot een akkoord kon komen, besloot zij dit verschil van mening voor te leggen aan de REZ.

1.4 Betrekkingen met de V.S. - synthetische vezels

Ingevolge de opdracht van de Raad van december 1980 heeft de Commissie de onderhandelingen met de Verenigde Staten voortgezet teneinde te komen tot de afschaffing van het zgn. "dual pricing" - systeem in Amerika. Krachtens dit systeem worden de binnenlandse olieprijzen in de Verenigde Staten kunstmatig laag gehouden. Zulks heeft o.m. tot gevolg dat de Amerikaanse synthetische textielproducenten in vergelijking met de Europese concurrentievervalsende voordelen genieten. In de Raad zal de Commissie een voortgangsrapport uitbrengen. De inhoud van het Commissierapport is nog niet bekend.

De Coördinatie Commissie zag onder deze omstandigheden geen aanleiding tot conclusies.

1.5 Goede werking Hof van Justitie

In Raadskader wordt sedert geruime tijd gesproken over een beperkte uitbreiding van het Hof met een 5e Advocaat-Generaal uit een kleine Lid-Staat en een 11e Rechter uit een grote Lid-Staat. Over de uitbreiding op zich bestaat thans in Brussel nagenoeg overeenstemming. Echter is nog geen akkoord bereikt over het bij de benoemingen te hanteren rotatiesysteem. Het Voorzitterschap heeft thans een voorstel uitgewerkt krachtens welk de eerste 11e Rechter zal toevallen aan Frankrijk en de eerste 5e Advocaat-Generaal aan Nederland. De opvolging - per 6 oktober 1982 resp. 6 oktober 1985 - zal dan, in de gedachten van het Voorzitterschap, in alfabetische volgorde tussen de grote (11e Rechter) resp. kleine Lid-Staten (5e Advocaat-Generaal) plaatsvinden.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat de pogingen om de a.s. Raad te doen besluiten tot de uitbreiding van het Hof met een 11e Rechter en een 5e Advocaat-Generaal, moeten worden voortgezet. Zij stemde in met het, hierboven weergegeven, Voorzitterschapsvoorstel inzake het bij de opvolging van de beide magistraten te hanteren rotatiesysteem. Zij achtte het van groot belang dat tijdens deze Raadszitting inderdaad tot besluitvorming terzake wordt overgegaan.

1.6 Textiel Tunesië

In de Raad van december 1980 is het Commissievoorstel betreffende het mandaat om met Tunesië te onderhandelen over een verlenging van het, per 1 januari 1981 afgelopen, textielakkoord, in de restrictieve zin bijgesteld. De Commissie heeft tot dusver geweigerd deze bijstelling te aanvaarden. Er wordt echter mee rekening gehouden dat zij op de Raad alsnog zal berusten in het door de Raad vastgestelde mandaat.

De Coördinatie Commissie zag geen aanleiding tot het formuleren van nieuwe conclusies.

1.7 Cacao-overeenkomst

Dit onderwerp staat op verzoek van de Commissie op de Raadsagenda. Aanleiding voor het verzoek is dat de poging van Commissie om een eind te maken aan de telkens weer optredende moeilijkheden tussen de Commissie en de Lid-Staten wanneer het gaat om de vaststelling van de comptentieverdeling tussen de Lid-Staten en de Gemeenschap bij internationale grondstoffenovereenkomsten. De Commissie heeft nu met het oog op de Cacao-overeenkomst (welke tot eind maart a.s. openstaat voor ondertekening) een formule uitgewerkt die niet alleen voor de Cacao-overeenkomst gehanteerd zou moeten worden maar ook voor vergelijkbare gevallen in de toekomst. De formule komt er, kort gezegd, op neer dat in dergelijke gevallen sprake zal zijn van zgn. gemengde akkoorden, hetwelk betekent dat de Lid-Staten en de Gemeenschap als zodanig beiden ondertekenen. Anderzijds zouden dan de Lid-Staten, in de visie van de Commissie, moeten aanvaarden dat er één Gemeenschapsdelegatie is waarbij de Commissie in beginsel als woordvoerder zal optreden.

De Coördinatie Commissie kon, gelet op het late tijdstip van binnenkomst van dit Commissievoorstel, terzake nog geen positie bepalen. In verband echter met het overleg in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers op 11 februari inzake dit onderwerp werd besloten tot nadere ambtelijke contacten voor het uitwerken van een P.V.-instructie terzake.

1.8 Kaderverordening niet-geassocieerden

De Commissie heeft dit onderwerp op de Raadsagenda laten plaatsen omdat zij een Verklaring wil afleggen inzake de Comitéprocedure. Inzake die Comitéprocedure moet de Raad zelf nog een besluit nemen over de inhoud van een aan het Europees Parlement te richten brief. Terzake is gebleken dat de Franse delegatie bezwaar maakt tegen een door Nederland voorgestelde passage waarin tot uitdrukking wordt gebracht dat de voor de onderhavige verordening overeengekomen procedure geen precedent vormt voor toekomstige gevallen. Frankrijk wil die passage bijstellen zodanig dat wordt gesteld dat zo'n precedentswerking op voorhand toch niet zonder meer uitgesloten kan worden geacht. Het gaat hier derhalve om een geschil tussen de Franse en Nederlandse delegaties.

De Coördinatie Commissie was van oordeel dat Nederland in ieder geval in het overleg in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers zou moeten weigeren met het Franse tekstvoorstel akkoord te gaan. Daarbij achtte de Coördinatie Commissie van belang dat Nederland de Franse delegatie bij de behandeling van deze gehele zaak reeds vergaand tegemoet is gekomen. Het standpunt, door Nederland

in te nemen in de Raad zelf, kan dan worden bepaald met inachtneming van hetgeen Frankrijk in reactie op de Nederlandse weigering zal gaan stellen.

2. Voorbereiding EcoFinRaad van 16 februari

2.1 Oliefaciliteit

In dit dossier moet de Raad nog een besluit nemen over de hoogte van het plafond van de oliefaciliteit. Voorts moet een oplossing worden gevonden voor de vraag of de garantie voor de te verstrekken leningen een enkelvoudige - via de EEG-begroting - dan wel een dubbele - óók via de begroting van de Lid-Staten - moet zijn. Terzake van deze onderwerpen concludeerde de Coördinatie Commissie op 14 oktober 1980, voor zover van belang, dat Nederland uiteindelijk akkoord kan gaan met een bedrag van 7 miljard ECU doch dat ons land dan voorstander is van een dubbele garantie. Gezien de stand van zaken in het overleg tussen de Lid-Staten behoeft deze conclusie enige bijstelling, zo werd opgemerkt.

Voorts dient de Raad nog een positie te bepalen op de wens van de BRD de considerans van de onderhavige ontwerp-verordening, waar het gaat om de aan leningen te verbinden voorwaarden inzake de economische politiek, enigszins aan te passen. Tenslotte zal de Raad zich moeten uitlaten over de vraag of met het Europees Parlement een concertatie gehouden kan worden, indien deze instelling daar om vraagt.

De Coördinatie Commissie bevestigde nog eens dat Nederland inderdaad akkoord kan gaan met 7 miljard ECU als plafond van de leningsfaciliteit. In het kader van een compromis kan Nederland zich er dan ook mee verenigen indien uiteindelijk gekozen wordt voor een enkelvoudige garantie. Inzake het gevolg dat aan de diverse suggesties van het Europese Parlement, in zijn resolutie van 19 december 1980 moet worden gegeven, verklaarde de Coördinatie Commissie zich akkoord met de terzake in Raadskader reeds gevonden oplossingen. De Coördinatie Commissie meende tenslotte dat Nederland zich open zou moeten opstellen ten aanzien van een concertatie en daarvoor zou zijn zodra het Europees Parlement daarom verzoekt. In dit verband achtte de Coördinatie Commissie met name van belang dat het onderhavig voorstel op zichzelf valt binnen de termen voor concertatie. Voorts verwees zij naar de toezegging van de Raad, in het kader van de budgetprocedure gedaan, om met het Europees Parlement overleg te voeren wanneer het gaat om nieuwe communautaire leningsfaciliteiten. Tenslotte zou van Nederlandse zijde ingestemd kunnen worden met de Duitse wensen t.a.v. een zekere aanpassing van de preambule.

2.2. Gedachtenwisseling aangaande economische en financiële aspecten landbouwprijzen 1981/1982

Vooraf van Britse zijde is erop aangedrongen tijdens deze zitting van de Ecofinraad gelegenheid te krijgen opmerkingen te maken aangaande de financiële aspecten van de landbouwprijsvoorstellen 1981/1982. Een discussie over concrete cijfers wordt niet voorzien. Het werd niettemin nuttig geacht wanneer nog voor de zitting van de Ecofinraad door de Commissie kan worden aangeduid welke financiële ruimte binnen de 1% BTW de landbouwprijsvoorstellen nog laten. PVEG zegde toe een poging te zullen ondernemen deze kernelementen voor de discussie terzake alsnog van de Commissie te verkrijgen.

De Coördinatie Commissie zag gelet op de omstandigheden geen aanleiding tot het formuleren van conclusies. Zulks zou echter wel dienen plaats te vinden voor de Ecofinraad van 16 maart, wanneer deze aangelegenheid weer op de agenda zal staan.

2.3. Economische situatie in de Gemeenschap

In de voorbereidende discussie voor dit agendapunt in de Stuurgroep toonde de Commissie aan dat eerdere schattingen m.b.t. de investeringen en bestedingen in de Gemeenschap te hoog bleken te zijn geweest en dat thans voor het jaar 1981 rekening dient te worden gehouden met een groei-percentage van $-\frac{1}{2}$. Dit blijkt gepaard te gaan met een verder oplopende werkloosheid. Over deze prognoses bestond overeenstemming. Voorts werd in de Stuurgroep gesproken over de wenselijkheid van aanpassingen in monetair of structureel beleid n.a.v. deze tegenvallende ontwikkelingen.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat van Nederlandse zijde in de Ecofinraad een weergave zou worden gegeven van de verslechterde economische situatie en dat de beleidsaanpassingen zouden worden aangeduid die de Nederlandse autoriteiten dientengevolge zouden willen doorvoeren in het begrotingsbeleid en het rentebeleid. Van Nederlandse zijde zou er voorts aan medegewerkt kunnen worden dat enige kernpunten van macro-economische zorg worden geselecteerd, zodat in maart een gestructureerd en diepgaander debat daarover zou kunnen plaatsvinden.

2.4. Diversen

De Energie/Staalraad van 3 maart

PVEG informeerde naar de voornemens aangaande een Energie/Staalraad op 3 maart. Zijdens het ministerie van Economische Zaken werd hierop verklaard dat het in het voornemen van de minister van Economische Zaken ligt op 3 maart in de ochtend een korte Energieraad te doen plaatsvinden met als tentatieve agendapunten:

- de olie"pool"
- de verwachtingen omtrent het energieverbruik in 1990
- demonstratieprojecten

In de middag zou dan een Staalraad plaatsvinden, waarin aan de orde dienen te komen:

- de produktieomvang
- de termijnen voor de herstructurering
- de steun aan bedrijven
- sociale maatregelen.

3. Diversen

Aantekening betreffende de herstructurering van de begroting

- ./ De onderhavige Aantekening beoogt een bijdrage te bieden voor de informele discussie die in de Gemeenschap aangaande dit onderwerp gaande is. Zulks ook ten einde te bewerkstelligen dat bij deze contacten, die in verschillende gremia plaatsvinden, vanuit één visie van Nederlandse zijde wordt bijgedragen. Zij is derhalve niet geschreven voor de voorzittersrol die Nederland thans speelt in de Gemeenschap. De Aantekening met bijlage bevat een voorlopige oriëntatie voor behandeling van de onderhavige problematiek en is vatbaar voor bijwerking, c.q. aanvulling.

De Coördinatie Commissie kwam overeen deze Aantekening als een eerste discussiedocument voor te leggen aan de REZ. In de gedachtenwisseling in de Coördinatie Commissie vervolgens de volgende punten voor nadere discussie in de REZ aangegeven:

1. De vraag of voor de beheersing van de landbouwuitgaven een strikt plafond in de Gemeenschapsbegroting dient te worden vastgelegd, dan wel dat men slechts doelstellingen terzake formuleert. Zijdens het Ministerie van Landbouw werd reeds opgemerkt deze laatste formule te verkiezen.
2. Indien een vorm van plafonnering voor de landbouwuitgaven dient te worden nagestreefd, rijst de vraag in hoeverre daarbij absolute bedragen dan wel een percentage van de Gemeenschapsbegroting een rol moeten spelen dan wel een combinatie van beide, en welke instantie daarover besluit.
3. Een belangrijke vraag betreft de rol van de medeverantwoordelijkshelling in de zuivelsector. Beoogt men daarmee, als eerste effect, het vergroten van de Eigen Middelen, dan wel het terugbrengen van een overschottenproductie? Tot hoe hoog wenst men te gaan bij het opleggen van deze heffingen; moeten superheffingen worden overwogen? Is er in deze behalve voor een prijzenbeleid ook ruimte voor een quota-beleid?
4. Is de Aantekening niet te zeer op de interne problematiek van de Gemeenschap toegesneden? Dient niet reeds bij de aanvang van de gedachtenvorming over de herstructureringsproblematiek het belang van de relaties met derde landen mede in beschouwing te worden genomen?
5. De Aantekening geeft geen afgeronde oplossing(en) aan voor het Britse lusten- en lastenvraagstuk. Verdient zij geen aanvulling op dit stuk, voor zover mogelijk?

De Coördinatie Commissie besloot voorts dat de desbetreffende ambtelijke werkgroep voort zou gaan met zijn arbeid aan deze Aantekening na een oriëntatie te hebben ontvangen van de REZ op bovenstaande, en wellicht ook andere, punten.

DGES, 10 februari 1981

A A N T E K E N I N G

Co.Co. dd. 10/2/81

5 februari 1981

Betreft: Herstructurering van de EG-begroting

Inleiding:

In het mandaat van de Raad aan de Commissie dd. 30 mei 1980 liggen vier, onderling samenhangende, vraagstukken besloten, te weten:

- Aanpassing van het GLB.
- De Spaanse en Portugese toetreding juncto het importregime voor bepaalde landbouwprodukten.
- Het evenwicht van lusten en lasten tussen de lidstaten.
- Ontwikkeling van de Gemeenschapsuitgaven en de Eigen Middelen van de Gemeenschap.

Tezamen genomen gaat het om het vraagstuk van de "herstructurering".

Het is niet te verwachten dat de Commissie het resultaat van het gevraagde onderzoek terzake en haar voorstellen zal voorleggen, eerder dan in mei/juni a.s.. De voorstellen dienen echter wel beschikbaar te zijn voor een eerste bespreking op de Europese Raad van eind juni. Bepaalde gebeurtenissen van communautair belang daarvoor - vaststelling der landbouwprijzen 1981/1982, prioriteitendebat en opstelling van de ontwerp-begroting 1982 - zullen echter in zekere mate vooruitlopen op de opening der onderhandelingen over de herstructurering. Daardoor lijkt het aangewezen thans reeds een aantal uitgangspunten te kiezen als eerste positiebepaling.

Het valt te voorzien dat het proces van de herstructurering zich over een aantal jaren zal uitstrekken, waarbij de in het uitzicht gestelde datum van de Spaanse toetreding, 1 januari 1984, als een belangrijke mijlpaal is aan te merken.

Bij het navolgende wordt er voorts van uitgegaan dat er avant 1 januari 1984 geen feitelijke verruiming komt van de 1% BTW-grens qua afdrachtverplichting der lidstaten. Dit betekent dat de herstructurering zich voor de eerstkomende

jaren zal moeten voltrekken binnen de mogelijkheden van de bestaande, met ten hoogste 10% jaarlijks groeiende Gemeenschapsontvangsten. De uitbreiding van de Gemeenschappen per 1.1.84 schept een nieuw perspectief, waarbij een verruiming van de eigen middelen - rekening houdend met het alsdan op gang gekomen herstructureringsproces - tot de mogelijkheden behoort.

I. Aanpassing van het GLB

Eerste vereiste voor een succesvolle herstructurering van de begroting vormen de reducering en begrenzing van de stijging der garantie-uitgaven t.b.v. het GLB, uiteraard met behoud van de grondslagen van dat beleid. Daartoe zou als doelstelling aanvaard moeten worden dat deze stijging in de komende drie jaar met een bepaald percentage achterblijft bij de stijging van de Eigen Middelen; en wel in die mate dat de garantie-uitgaven - thans meer dan 70% van de totale Gemeenschapsuitgaven - voor het jaar 1983 tot een beslag van 60% op de totale begroting geleidelijk zullen zijn teruggebracht. Deze normering zou jaarlijks, rekening houdend met bijzondere omstandigheden, in een operationele budgettaire doelstelling uitgedrukt dienen te worden als maatstaf voor het garantieprijsbeleid. Deze doelstelling zou in de vorm van bindende politieke uitspraak van Raad en Commissie gegoten dienen te worden.

In alle sectoren van het GLB zullen daartoe de nodige aanpassingen dienen te worden aangebracht. Uit de zuivelsector zal evenwel de hoofdmoot van de relatieve besparingen moeten komen, voornamelijk door verhoging van de financiële medeverantwoordelijkheid der producenten, en wel op non-discriminatoire basis. Een gematigd prijsbeleid zou eveneens dienen bij te dragen aan de beperking der uitgaven. Voorkomen moet echter worden dat deze ombuiging zou leiden tot het toevlucht zoeken in nationale inkomenstoelagen, tenzij daarvoor strenge communautaire normen overeen te komen zijn.

/ Voor nadere omschrijving, zie nota van L & V dd. 6-10-'81 (bijgevoegd)
Deze nota wordt nader bezien in het licht van de binnenkort te te verwachten prijsvoorstellen van de Commissie.

De last van de ombuiging, die de dubbele doelstelling moet dienen van een afremming en op den duur eliminatie van de structurele overschotproduktie enerzijds en de beheersing van het niveau der garantieuitgaven anderzijds, zal niet mogen worden afgewenteld op derde landen. Voor wat betreft de handel van landbouwprodukten met derde landen moet het streven gericht blijven op een harmonische en geordenden ontwikkeling, zomogelijk met behulp van vrijwillige afspraken.

II. Spaanse en Portugese toetreding

Strikt genomen valt de landbouwproblematiek van de toetreding buiten de herstructureringsexercitie 1981-1983. Vanaf 1.1.1984 treedt een nieuwe toestand in, waarbij de dimensie van verschillende gegevens wezenlijk verandert.

Wat echter wel zeker gesteld moet worden is dat door de gevolgen van de uitbreiding, met name in de (potentieel) excedentaire sectoren groenten en fruit, wijn en olijfolie, de resultaten van de herstructurering niet teniet worden gedaan. De doelstelling van een reductie van het aandeel van de garantieuitgaven in de EG-begroting mag door de toetreding niet ongedaan worden gemaakt, hoewel het uitgaven-niveau in absolute zin ongetwijfeld zal stijgen. Nagegaan zou kunnen worden of van de toetredende landen verlangd kan worden dat zij vóór 1984 reeds maatregelen ter beheersing van de produktie(uitbreiding) nemen, parallel met de zelfbeperkingen die de Gemeenschap zich oplegt.

In het definitieve regime voor Spanje en Portugal dienen maatregelen ter verzekering van een structureel marktevenwicht en ter beperking van de financiële gevolgen op dezelfde wijze te worden toegepast als elders in de Gemeenschap. In het bijzonder wat betreft de olijfolie dient het uiterste te worden gedaan om in de loop van de overgangperiode de structurele

overproduktie te elimineren d.m.v. bevordering van alternatieve produkties, steun aan de consumptie en toepassing van de mede-verantwoordelijkheid. Toepassing van heffingen bij invoer van concurrerende oliën en vetten uit derde landen kan niet in aanmerking komen, tenzij de vereiste handelspolitieke compensaties (V.S. uitvoer van soja en sojaschroot naar EEG van ± \$ 3 mrd. p.j.) in de landbouwsector zelf zouden kunnen worden gevonden. Compensatie buiten de landbouwsector wordt onaanvaardbaar geacht.

III. Het evenwicht van lusten en lasten tussen de lidstaten

Het Raadsmandaat dd. 30 mei 1980 markeert als uitgangspunten voor de benadering van dit vraagstuk enerzijds, dat de herstructurering van de begroting duurzaam een eind maakt aan het ontstaan van "onaanvaardbare situaties" voor een lidstaat (lees: het VK, als netto-contribuant); anderzijds dat het beginsel van de "juste retour" verworpen wordt, door referentie aan het bestaande regime van de gemeenschappelijke financiële verantwoordelijkheid voor het communautaire beleid.

Het is duidelijk dat het zg. "Britse probleem" - waarvoor de bekende voorlopige oplossing dd. 30 mei 1980 werd gekozen voor de jaren '80 en '81 - hierbij centraal staat en dat bovenstaande uitgangspunten van de Raad de "vork" uitmaken, waarbinnen de oplossing gezocht zal moeten worden. Niet uitgesloten mag worden dat ook de BRD bezwaar gaat maken tegen de omvang van haar netto-bijdrage.

Gesteld dat de herstructureringsoperatie in 1983 uitkomt op een evenwichtiger beeld van de begrotingsuitgaven, in de verhouding van 60% landbouwuitgaven en 40% andere uitgaven, dan nog lijkt er, binnen de 1% BTW-grens, te weinig ruimte te zijn om in de netto contributiepositie van het VK een wezenlijke verandering te hebben aangebracht. Zonder corrigerende maatregelen zou het VK nog steeds de grootste contribuant kunnen zijn, indien althans de uitgangspunten zouden blijven gelden die voor de berekening van de "restituties" aan het VK, voor 1980 en 1981, aangehouden zijn.

Voor 1982 is er een communautair engagement om, in geval het herstructureringsbesluit m.b.t. dat begrotingsjaar die onaanvaardbare situatie niet verhindert, voor die bewuste lidstaat tot een oplossing te komen "in de trant van" de oplossing 1980/1981. Echter, dit houdt geen verbintenis in dat voor de berekening van de eventuele "onaanvaardbare situatie" in de toekomst dezelfde calculatie gehanteerd dient te worden als voor de ad hoc-oplossing 1980/1981. Met name zou in het vervolg uitsluitend de BTW-afdracht in aanmerking genomen dienen te worden en niet die van de heffingen en douanerechten, als zijnde strijdig met de conceptie van de gemeenschappelijke markt. Hiermee zou de omvang van het probleem aanzienlijk worden beperkt. Het "Dublin-mechanisme" zou dienovereenkomstig dienen te worden aangepast.

Aanpassing en structurele bijstelling van het communautair uitgavenbeleid mag niet beperkt worden tot het GLB. Ook de andere sectoren dan de agrarische dienen aan een herwaardering onderworpen te worden, waarbij zowel besparingsdoeleinden als communautair doelmatig beleid richtgevend dienen te zijn, mede als bijdrage voor de oplossing van het onder dit hoofdstuk vermelde probleem.

Dit geldt met name voor het uitgavenbeleid in het kader van het Regionaal en Sociaal Fonds. Daarbij zou kritisch gekeken moeten worden naar het tot nu toe gevolgde beleid van nationale opdeling der Fondsbaten. Een grotere concentratie op de meest achtergebleven gebieden van de Gemeenschap en op bepaalde sectoren van bedrijvigheid, kan tevens een bijdrage betekenen aan een beter evenwicht der lusten en lasten tussen de lidstaten.

Nederland zal niet meewerken aan een formule voor de oplossing van het "lusten- en lastenprobleem", bestaande in enige, willekeurige ingreep in het bestaande financiële mechanisme van de Gemeenschap, waardoor aan de ontvangstenzijde, met name binnen het GLB, kortingen zouden worden toegepast. Zulke suggesties zijn af te wijzen zowel op principiële gronden als op grond van de overweging dat bovenvermelde beleidsombuigingen, met name in de zuivelsector, toch reeds een geheel ander beeld zullen doen ontstaan.

IV. Ontwikkeling van Gemeenschapsuitgaven en de Eigen Middelen van de Gemeenschap

Zoals hierboven reeds gesteld, wordt er van uitgegaan dat de eerstkomende jaren de 1% BTW-afdrachtverplichting der lidstaten niet wordt verzwaard, althans niet voor 1 januari 1984. Niet uitgesloten is dat voordien de eigen middelen toch in zoverre zouden kunnen verhoogd dat in het kader van de ontwikkeling van bepaalde beleidssectoren overeenstemming kan worden bereikt over "bestemmingsheffingen", bijv. op energiegebied (vgl. ook medeverantwoordelijkshreffingen).

Op de vraag op welke terreinen Gemeenschapsactie verder ontwikkeld en verbreed dient te worden - waarvoor de ruimte geschapen moet worden door een verminderd beslag van de landbouwuitgaven op de begroting - is in dit stadium moeilijk in concreto te beantwoorden. Het kan gesteld worden dat Nederland met name denkt aan gebieden als regionaal en sociaal beleid - mits voldoende communautair van opzet - transportinfrastructuur, ontwikkelingsbeleid t.b.v. non-geassocieerden en energiebeleid.

Het is denkbaar dat, in de periode die rest tot de toetreding, onvoorziene ontwikkelingen zodanige uitgaven meebrengen, dat de begroting in een bepaald jaar niet beneden de 1%-grens gehouden kan worden. Te denken is aan onverwachte bewegingen van de wereldmarktprijzen en de consequentie daarvan op de hoogte der restituties, onverwachte ontwikkelingen bijv. op sociaal terrein, noodsituaties (vide Italië), of overwegingen van extern beleid (vide Polen). Landbouwprijsverhogingen dienen niet als een dergelijke "force majeure" te worden aangemerkt.

De vraag luidt dan hoe een eventueel tekort gefinancierd moet worden. Voorop staat voor Nederland dat wijziging van het financieel mechanisme in de zin van willekeurige korting op de ontvangsten van de relatief meest welvarende netto-ontvangers, afgewezen wordt. In geval van een tekort dient ook het instrument van leningen als onwenselijk te worden aangemerkt. Als tijdelijke maatregelen zou, in het uiterste geval, teruggegrepen kunnen worden op aanvullende nationale bijdragen, op basis van de BNP-sleutel, ter dekking van een eventueel tekort.